

Vergaderjaar 2024–2025

36 778

Verslag van een werkbezoek aan Brussel door een delegatie van de vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp

Nr. 1

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK AAN BRUSSEL DOOR EEN DELEGATIE VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSHULP VAN 2 T/M 3 FEBRUARI 2025

Vastgesteld 30 juni 2025

Een delegatie van de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp heeft op 2 en 3 februari 2025 een werkbezoek gebracht aan Brussel. De delegatie brengt hierbij verslag uit van dit bezoek. Het doel van het bezoek was nader kennismaken met de Europese instellingen en geïnformeerd te worden over actuele dossiers op het terrein van buitenlandse handel en ontwikkelingshulp. De delegatie bestond uit de leden **De Vries** (commissievoorzitter, VVD), **Ram** (PVV), **Hirsch** (GroenLinks-PvdA), **Kamminga** (VVD), **De Korte** (NSC) en **Bamenga** (D66). De delegatie werd in de aanloop naar en tijdens het werkbezoek ondersteund door de parlementaire vertegenwoordiging van de Tweede Kamer in Brussel en de EU-adviseurs van de commissie. Tegelijkertijd vond een werkbezoek plaats van een delegatie uit de commissie Europese Zaken. Een aantal onderdelen uit het programma is daarom gecombineerd.

Programma

Het werkbezoek begon op zondagavond 2 februari 2025 met een diner-briefing door **de Nederlandse Permanent Vertegenwoordiger bij de Europese Unie (PVEU), de heer Pieter Jan Kleiweg de Zwaan**. Bij dit diner was ook een aantal medewerkers van de Permanente Vertegenwoordiging aanwezig. De PVEU gaf een toelichting op de totstandkoming van de nieuwe Europese Commissie en nieuwe aangekondigde voorstellen voor Europees beleid en wetgeving. Hij noemde hierbij de Omnibuspakketten met verschillende voorstellen voor versimpeling van EU-wetgeving, bijvoorbeeld op het terrein van duurzaamheid, het Meerjarig Financieel Kader (MFK), migratie, EU-uitbreiding en de toetreding van Oekraïne. Daarnaast ging de PVEU in op de actualiteiten rond de Europese handelspolitiek zoals de mogelijke gevolgen van de door president Trump aangekondigde importtarieven. Voor de EU is het van belang om meer partnerschappen aan te gaan, zoals met Mercosur, Mexico, ASEAN en India. De lidstaten in de Raad zijn verdeeld over het

door de Europese Commissie bereikte handelsakkoord met Mercosur. Op het gebied van ontwikkelingshulp ziet de PVEU dat de nieuwe Europese Commissie inzet op een meer strategische combinatie van hulp, handel en investeringen en het verder uitbouwen van het Global Gateway programma.

Op maandag 3 februari 2025 bracht de delegatie een bezoek aan de **Permanente Vertegenwoordiging van Denemarken bij de EU**. Verschillende medewerkers lichtten de inzet van het aankomende Deense voorzitterschap van de Raad van de EU (juli-december 2025) op handels- en ontwikkelingsbeleid toe. Tijdens het EU-voorzitterschap van Denemarken zullen de onderhandelingen over het MFK plaatsvinden. Een belangrijk deel van de onderhandelingen zal gaan over het EU-financieringsinstrument voor externe samenwerking NDICI/Global Europe (*Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument*), waarbij het de vraag is of dit instrument blijft bestaan of wordt aangepast. Verder werd er gesproken over de relatie tussen handel en ontwikkelingshulp, de druk op ontwikkelingsfinanciering en de invloed van president Trump, de Deense Afrikastrategie, Mercosur, handelstarieven en Groenland.

Daarna heeft de delegatie een gesprek gevoerd met **medewerkers van de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de Europese Unie**. Hierbij werd stilgestaan bij dossiers zoals het nieuwe MFK, waaronder het EU-financieringsinstrument voor externe samenwerking NDICI/Global Europe. De Europese Commissie zal het voorstel voor de nieuwe Europese begroting voor 2028–2034 rond de zomer presenteren. In het najaar zal dit voorstel verder worden besproken door de Raad en het Europees Parlement. Ook is nader gesproken over pijlers van de Europese handelspolitiek: onderhandelen over en sluiten van handelsakkoorden, op regels gebaseerde handel (WTO), het handels defensief instrumentarium en het uitbouwen van (offensieve) handelspolitieke instrumenten.

Tijdens de lunch hadden de delegaties een informele ontmoeting met **Nederlandse leden van het Europees Parlement**, waarvoor de delegatieleiders en de leden van de commissies INTA, DEVE en AFCO waren uitgenodigd, aan de hand van de thema's buitenlandse handel en ontwikkelingshulp, betere regelgeving/vereenvoudiging en heroriëntering van het Meerjarig Financieel Kader.

Vervolgens heeft de delegatie een gesprek gevoerd bij de Europese Commissie met leden van het **kabinet van Jozef Síkela, Eurocommissaris voor Internationale Partnerschappen**. De leden van het kabinet van Síkela stelden dat er op het gebied van internationale partnerschappen niet veel nieuwe voorstellen aankomen vanuit de nieuwe Europese Commissie. De Global Gateway aanpak zal verder worden uitgebouwd («van *start-up* naar *scale-up*») met een grotere focus op investeringen en financieringssamenwerking met ontwikkelingsbanken. Ook wil de Europese Commissie beter communiceren over de impact van het Global Gateway programma in derde landen. Er werd ingegaan op de relatie tussen ontwikkelingshulp en handel, prioriteiten van Global Gateway, projecten op het gebied van kritieke grondstoffen, samenwerking met Centraal-Azië, de impact van het beleid van president Trump op ontwikkelingshulp, samenwerking met het maatschappelijk middenveld en de MFK-onderhandelingen.

Ten slotte heeft de delegatie een gesprek gevoerd met **Eurocommissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei, Wopke Hoekstra**. Hij schetste de onvoorspelbare internationale context waarin de EU zich

begeeft: de oorlog in Oekraïne, de opkomst van China, de situatie in het Midden-Oosten en de regering Trump. Ook de disruptieve kracht van AI moet niet onderschat worden. Hoekstra lichtte vervolgens zijn portefeuille toe: klimaat, «*net zero*» en schone groei. Dit moet worden verbonden aan economisch beleid, zodat bedrijven er geld aan kunnen verdienen. Daartoe komt de Europese Commissie met de «*Clean Industrial Deal*» (verschenen op 26 februari 2025). Het doel is om de zware industrie in Europa te behouden maar deze wel te vergroenen. Voor bedrijven is een gelijk speelveld en vereenvoudiging van regelgeving tevens belangrijk, die voor een groot deel uit de lidstaten zelf komt. Verder lichtte Hoekstra, in lijn met Draghi, toe dat de VS Europa ver vooruit is op het gebied van innovatie en technologie. In «*cleantech*» valt veel geld te verdienen, ook voor Nederland. Tenslotte moet de EU assertiever worden ten aanzien van economische veiligheid, het tegengaan van afhankelijkheden en veiligheid/defensie. Hierop moet industriepolitiek worden gevoerd. Een veel groter deel van de defensie-industrie moet in Europa worden geproduceerd en daarbij moet substantieel meer worden geïnvesteerd in de defensiecapaciteit van de EU.

De voorzitter van de delegatie,
Aukje de Vries

De EU-adviseurs van de delegatie,
Hartman
Van Vliet